

Život křesťana (2Pt 1,1–15)

Texty na tento týden

2Pt 1,1–15

Základní verš

„Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti zbožnost, ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku.“ (2Pt 1,5–7)

V souvislosti s Novým zákonem je ohromující, kolik pravd a principů se dá vměstnat do velmi malého prostoru. Například v 2Pt 1,1–15 – tedy textu, kterým se budeme zabývat tento týden – Petr vysvětluje ospravedlnění z víry. Dále se věnuje tomu, co Boží moc může vykonat v životech těch, kteří se odevzdali Ježíši. Zmiňuje úžasnou pravdu, že se můžeme stát „účastníky božské přirozenosti“ (2Pt 1,4; ČSP) a prožívat svobodu od zkaženosti a žádosti světa.

Potom Petr vyjmenovává určitý seznam křesťanských ctností, které systematicky řadí – jedna následuje po druhé, aby nakonec vyústily do té nejdůležitější ze všech (2Pt 1,5–7).

Apoštol Petr také připomíná, co znamená být v Kristu a být „očištěný od svých starých hříchů“ (2Pt 1,9). Představuje i pravdu o jistotě spasení, zaslíbení věčného života ve „věčném království“ (2Pt 1,11) našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

A nakonec se Petr v krátkosti věnuje otázce smrti.

Jaké bohatství a hloubka myšlenek v patnácti verších!

Budování společenství

- ▶ **Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?**
- ▶ **Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.**

Vzácná víra (2Pt 1,1–4)

¹Šimon Petr, služebník a apoštol Ježíše Krista, těm, kdo dosáhli stejně vzácné víry jako my díky spravedlnosti našeho Boha a Spasitele Ježíše Krista. ²Milost a pokoj ať se vám rozhojní poznáním Boha a Ježíše, našeho Pána. ³Všecko, čeho je třeba k zbožnému životu, darovala nám jeho božská moc, když jsme poznali toho, který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy. ⁴Tím nám daroval vzácná a převeliká zaslíbení, abyste se tak stali účastnými božské přirozenosti a unikli zhoubě, do níž svět žene jeho zvrácená touha. (2Pt 1,1–4)

Osobní studium

Petr začíná svůj druhý list tím, že ho adresuje „těm, kdo dostali stejně vzácnou víru jako my“ (2Pt 1,1; ČSP). Slovo „vzácný“ je možné přeložit i jako „rovnocenný“ či „se stejnými výsadami“. Petr také zdůrazňuje, že jsme tuto vzácnou víru dostali či obdrželi. Člověk si tuto víru nemůže zasloužit. Víru jsme přijali jako dar od Boha. Apoštol Pavel píše: „Milostí tedy jste spaseni skrze víru“ (Ef 2,8). Obdrželi jsme vzácný dar, protože „bez víry není možné zalíbit se Bohu“ (Žd 11,6). Jedinečnost daru víry spočívá i v tom, že jeho prostřednictvím přijímáme všechna nádherná zaslíbení.

Petr poté zdůrazňuje, že Ježíšova „božská moc“ nám darovala vše potřebné pro „zbožný život“ (2Pt 1,3). Prostřednictvím Boží moci existujeme (máme život) a jen díky ní můžeme dospět k opravdové zbožnosti. Tuto božskou moc dostáváme prostřednictvím poznání Toho, „který nás povolal vlastní slávou a mocnými činy“ (2Pt 1,3; J 17,3).

Jsme povoláni k tomu, abychom milovali Boha. Ale jak ho můžeme milovat, když ho neznáme? Boha poznáváme prostřednictvím Ježíše Krista, psaného Božího slova, stvořeného světa i života víry a poslušnosti. Boha a jeho podstatu můžeme poznávat díky zkušenostem, které prožíváme ve svých životech, a poznání, které nás proměňuje. Boha můžeme poznat skrze jeho milost, kterou nám dává.

Petr však zdůrazňuje ještě něco úžasnějšího. Dostali jsme „vzácná a převeliká zaslíbení“, která v sobě zahrnují i něco ohromujícího – budeme „účastníky božské přirozenosti“ (2Pt 1,4). Lidé byli na počátku stvoření k Božímu obrazu. Tento obraz však byl díky pádu do hříchu z velké části znetvořen. Pokud jsme však prožili znovuzrození, dostali jsme v Ježíši nový život. Kristus započal dílo obnovy Božího obrazu v nás. Pokud v nás má toto dílo dokonat, je třeba, abychom se mu zcela odevzdali.

Aplikace

V čem by byl tvůj život jiný, pokud bys neměl víru? Jak ti tvá odpověď pomáhá pochopit, proč je dar víry tak vzácný?

Láska jako cíl křesťanských ctností

⁵*Proto také vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víře připojili ctnost, k ctnosti poznání, ⁶k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpělivost, k trpělivosti zbožnost, ⁷ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku. (2Pt 1,5–7)*

Osobní studium

Jaká společná témata se nacházejí v 2Pt 1,5–7; Ř 5,3–5; Jk 1,3,4 a Ga 5,22.23?

Starověcí filozofové běžně vytvářeli různé seznamy ctností. Několik takových příkladů je i v Novém zákoně (Ř 5,3–5; Jk 1,3,4; Ga 5,22.23). Je velmi pravděpodobné, že Petrovi čtenáři znali různé seznamy ctností. Je však potřeba vnímat, že mezi seznamy filozofů a Petrovým výčtem jsou zajímavé rozdíly. Apoštol Petr seřadil jednotlivé ctnosti do určité posloupnosti, takže následující ctnost vždy vychází z předchozí – až dokud celý seznam nedosáhne vrcholu v lásce.

Každá z ctností, kterou Petr uvádí, má svůj význam:

Víra. V tomto kontextu je víra zachraňující důvěrou v Ježíše (Ga 3,11; Žd 10,38).

Ctnost. Z řeckého „areté“ je možné ji přeložit také jako morální dokonalost nebo jednoduše dobrota. Tuto vlastnost zdůrazňovali i pohanští filozofové. Ano, víra je klíčová, ale musí vést k takové změně života, který bude charakterizován dobrotou ve všech oblastech.

Poznání. Petr určitě nemluví o poznání ve všeobecném významu. Jde mu spíše o poznání, které vychází ze zachraňujícího vztahu s Ježíšem Kristem.

Zdrženlivost. Zralí křesťané jsou schopni ovládat nutkání či impulzivní jednání, které by mohlo vést k extrémům.

Trpělivost. Jde o vytrvalost především tváří v tvář zkouškám a pronásledování.

Zbožnost. V pohanském světě byl vnímán řecký výraz „eusebia“ jako etické jednání, které je výsledkem víry v nějakého boha. I v kontextu Nového zákona tento výraz souvisí s etickým jednáním, které je výsledkem víry v jediného pravého Boha (1Tm 2,2).

Bratrská náklonnost. Křesťané jsou jako rodina. Zbožnost vede křesťany k vytvoření takového společenství, v němž jsou lidé na sebe milí a sobě navzájem oddaní.

Láska. Petrův seznam vrcholí tím nejdůležitějším – láskou. Zní to velmi podobně, jako když apoštol Pavel píše: „A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska“ (1K 13,13).

Aplikace

Dříve než apoštol Petr uvedl svůj seznam, tak vyzývá čtenáře, aby vynaložili „všecku snahu“ (2Pt 1,5) k získání těchto ctností. Co tím má na mysli? Jakou úlohu sehrává lidské úsilí v touze žít dobrým a zbožným životem?

Budte křesťany (2Pt 1,8–11)

⁸Máte-li tyto vlastnosti a rozhojňují-li se ve vás, nezůstanete v poznání našeho Pána Ježíše Krista nečinní a bez ovoce. ⁹Komu však scházejí, je slepý, krátkozraký a zapomněl na to, že byl očistěn od svých starých hříchů. ¹⁰Proto se, bratří, tím více snažte upevňovat své povolání a vyvolení. Budete-li to činit, nikdy neklopýtnete. ¹¹Tak se vám široce otevře přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. (2Pt 1,8–11)

Osobní studium

Po seznamu toho, o co bychom měli jako křesťané usilovat, ukazuje Petr i výsledek této snahy.

Jaký je podle 2Pt 1,8–11 vztah mezi tím, co pro nás už Kristus udělal, a tím, jak bychom měli žít?

Apoštol Petr své čtenáře vyzývá, aby žili v nové realitě, která je spojena s Ježíšem Kristem. Vlastnosti, jako je víra, ctnost, poznání, zdrženlivost, trpělivost, zbožnost, bratrská náklonnost a láska, by v nás měly růst (2Pt 1,8).

Problémem je, že ne všichni křesťané podle této nové reality žijí. O nich Petr prohlašuje, že jejich poznání Krista zůstává bez účinku a bez ovoce (2Pt 1,8). Tito lidé ve své zaslepenosti zapomněli na to, že byli očistěni od svých starých hříchů (2Pt 1,9). Proto Petr zdůrazňuje, že křesťané mají žít tak, aby se upevňovalo jejich povolání a vyvolení. V Kristu jsme totiž přijali odpuštění, očistění a právo mít účast na Boží přirozenosti. Proto musíme „upevňovat své povolání a vyvolení“ (2Pt 1,10). Není žádný důvod pro to, abychom žili stejně jako předtím. Křesťan jednoduše nemůže být nečinný a bez ovoce.

„Někdy je více zdůrazňována víra a nemluví se o dobrých skutcích. Mnozí obelhávají sami sebe, když žijí spokojené, bezstarostné a pohodlné náboženství, v němž nenesou kříž.“ (ISM 382)

V čem je podle Ř 6,11 Pavlův pohled na život křesťana podobný Petrovým důrazům?

V určitém smyslu Petr i Pavel říkají totéž: Budte autentickými křesťany. Jsme přece nové stvoření v Kristu, jsme očistěni od hříchu a účastníme se na Boží přirozenosti. Proto můžeme žít takovým životem, k němuž jsme povoláni. Máme žít „jako Kristus“. A to vlastně znamená být křesťanem.

Aplikace

V kterých oblastech ve svém životě jsi „jako Kristus“? V kterých oblastech potřebuješ prožít změnu? Co pro to můžeš udělat? Co ti v tom může pomoci?

Stan mého těla bude brzy složen (2Pt 1,13.14)

¹³**Dokud přebývám v tomto stanu, považuji za svou povinnost burcovat vás a upomínat, ¹⁴neboť vím, že stan mého těla bude brzy složen, jak mi oznámil náš Pán Ježíš Kristus. (2Pt 1,13.14; B21)**

Osobní studium

V roce 1956 napsal významný protestantský teolog Oscar Cullmann knihu „Nesmrtelnost duše, nebo vzkříšení mrtvých? Svědectví Nového zákona“ (Immortality of the Soul or Resurrection of the Dead?: The Witness of the New Testament). Uvádí v ní, že není možné sladit vzkříšení s konceptem nesmrtelné duše. Kromě toho podotýká, že Nový zákon zastává jednoznačný postoj ke vzkříšení mrtvých. Později napsal: „Žádná z mých knih nevyvolala takové nadšení, ani tak prudkou nenávisť.“

Co je možné z textu v 1K 15,12–57 zjistit o Pavlově pohledu na to, co se děje s člověkem po smrti? Je důležité znát na tuto otázku správnou odpověď?

Studium novozákonních textů o smrti a vzkříšení přesvědčilo mnoho lidí o tom, že Oscar Cullmann měl pravdu. Nový zákon jednoznačně představuje pravdu vzkříšení, ne koncept nesmrtelné duše, která přežije smrt těla.

V 1Te 4,16–18 Pavel povzbuzuje ty, kterým smrt vzala jejich milované, aby se těšili poznáním, že při svém návratu Ježíš mrtvé vzkřísí.

V 1K 15,12–57 představuje Pavel komplexní pohled na vzkříšení. Nejprve poukazuje na to, že křesťanská víra je založena na vzkříšení Ježíše Krista. Pokud by Ježíš nevstal z mrtvých, potom by víra v něho neměla žádný smysl. Pavel je však přesvědčen, že Kristus vstal z mrtvých jako prvotina těch, kteří zemřeli. Kristovo vzkříšení z mrtvých je zárukou toho, že všichni, kteří jsou v něm, tak jednou vstanou z mrtvých.

O vzkříšení těla mluví Pavel v 1K 15,35–50. Dává přitom do kontrastu těla, která obdržíme při vzkříšení, s těly, která máme nyní. Ta, co máme, tak zemřou. Ta, která obdržíme při vzkříšení, nikdy nezaniknou.

Když tedy Nový zákon mluví o smrti, tak je to z pohledu vzkříšení, ne nesmrtelné duše.

Aplikace

V čem jsou pro tebe výše zmíněné biblické texty povzbuzením? Co bys řekl svému kolegovi nebo spolužákovi, pokud by vyjádřil své obavy ze smrti?

Víra tváří v tvář smrti (2Pt 1,12–15)

¹²Proto vám hodlám ty věci stále připomínat, ačkoliv o nich víte a jste utvrzeni v pravdě, kterou jste přijali. ¹³Ale považuji za správné probouzet vás napomínáním, pokud přebývám v tomto těle; ¹⁴vím totiž, že je budu muset brzo opustit, jak mi to dal poznat náš Pán Ježíš Kristus. ¹⁵Vynasnažím se, abyste si mohli tyto věci vždycky připomínat i po mém odchodu. (2Pt 1,12–15)

Osobní studium

Co měl apoštol Petr na mysli, když prohlásil: „stan mého těla bude brzy složen“ (1Pt 1,14; B21)?

V 2Pt 1,12–15 apoštol Petr odkrývá důvod napsání svého druhého dopisu. Uvažuje o své blízké smrti, a proto je jeho druhý list něco jako jeho poslední odkaz či poselství.

Petrovo očekávání blízké smrti je zjevné ve slovním spojení „stan mého těla bude brzy složen“ či „vím totiž, že je budu muset brzo opustit“. Petr připodobňuje tělo ke stanu, který po smrti opustí. Význam jeho slov je tak zřejmý, že například v překladu Slovo na cestu je napsáno: „Náš Pán Ježíš Kristus mi zjevil, že můj život zde na zemi se chýlí ke konci, že brzo zemřu“ (1Pt 1,14; SNC). Nic v Petrově vyjádření nenaznačuje, že když „opustí“ stan či tělo, jeho duše přetrvá jako oddělená entita (objekt, útvar).

Jak se podle 1Pt 1,12–15 Petr vyrovnává s realitou své blížící se smrti? Co to vypovídá o jeho víře?

Petrova slova mají váhu – vždyť Petr je píše s vědomím, že jeho život zanedlouho skončí. O svém blízkém konci ví, protože mu to „dal poznat náš Pán Ježíš Kristus“ (2Pt 1,14). Navzdory tomu se zdá, že se Petr nebojí, neobává se, není to pro něj žádná zlověstná zpráva. Naopak, klade důraz na blaho a prosperitu těch, které na světě zanechá. Touží po tom, aby byli upevněni v pravdě, kterou přijali. Dokud bude s nimi, bude je povzbuzovat, aby zůstali věrní.

Z těchto slov probleskuje realita a hloubka Petrova vztahu s Pánem. Ano, Petr zanedlouho zemře a určitě to nebude příjemná smrt (J 21,18; AA 537.538; PNL 309.310), ale jeho nesobecký zájem se soustřeďuje na dobro pro druhé. Petr jednoduše žil podle víry a poselství, které zvěstoval.

Aplikace

Jak ti tvá víra pomáhá vyrovnávat se s hroznou a bolestivou realitou smrti? Jak se můžeš naučit pevně držet úžasné naděje i tváří v tvář smrti? Jak ti v tom pomáhá vědomí toho, co pro nás Ježíš udělal?

Podněty k zamyšlení

Petr věděl o své blízké smrti. Znal i způsob, kterým zemře, protože mu to Ježíš řekl: „Amen, amen, pravím tobě, když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš“ (J 21,18).

Jaký byl Petrův konec? „Jako Žid a cizinec byl Petr odsouzen k bičování a ukřižování. V očekávání této strašné smrti se apoštol rozpomněl na svůj velký hřích. Vždyť přece zapřel svého Pána, když ho vyslyšeli. Tehdy nebyl připraven na to, aby se přihlásil ke kříži; nyní se radoval, že může svůj život položit za evangelium. Jen měl pocit, že by pro něj bylo příliš velkou ctí, aby zemřel stejným způsobem jako jeho Pán, kterého zapřel. Ježíš pověřil Petra důležitým úkolem – měl pást ovce a beránky Božího stáda. Z toho je zřejmé, že apoštol svého hříchu upřímně litoval a že mu Kristus odpustil. Petr však nedokázal odpustit sám sobě. Jeho hluboký žal a lítost nedokázalo zmírnit ani pomyšlení na muka posledního hrozného zápasu. Proto poprosil své katy, aby mu prokázali poslední laskavost a přibili ho na kříž hlavou dolů. Jeho žádosti bylo vyhověno, a tak velký apoštol Petr zemřel tímto způsobem.“ (AA 537.538; PNL 309.310) I navzdory tomuto očekávání se Petr soustředil na duchovní prospěch těch, kteří mu byli svěřeni.

Otázky k rozhovoru

1. *V kontextu toho, že bibliční pisatelé vybízejí křesťany k tomu, aby žili svatým životem, proč se mnohým z nás nedaří žít podle toho, kým jsme v Ježíši Kristu?*
2. *Společně si přečtěte text v 2Pt 1,5–7 a uvažujte o jednotlivých charakteristikách. Hledejte pak odpovědi na otázky: Jak můžeme ve svých životech lépe odrážet tyto ctnosti? Jak v tom můžeme pomoci ostatním?*
3. *Co víme o apoštolu Petrovi z evangelii? Jeho listy naznačují, že navzdory jeho předchozím selháním v něm i skrze něj Kristus vykonal úžasné dílo. Jakou naději a povzbuzení v tom můžeme najít?*
4. *Ve 2Pt 1,12 je použito slovní spojení „přítomná pravda“ (ČSP). Co bylo touto „přítomnou pravdou“ během Petrova života, co jí bylo v období průkopníků a co je jí dnes?*
5. *Americký spisovatel Cormac McCarthy napsal: „Mrtví jsou povzneseni nad smrt. Smrt je něco, co s sebou vládí živí.“ Jak bychom měli „nést“ smrt jako křesťané?*

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy: